

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-757

6.12.2017

Tryg Forsikring

Bygning - innbo (kombinert)

Svik – overdrevet skadekrav etter brann – bare en "*liten del av kravet*"? – fal. § 8-1 fjerde ledd.

Den forsikrede boligen ble totalskadet ved brann i september 2016, etter at den var lagt ut for salg. Sikrede oppga eiendeler på tapslisten, som selskapet etter undersøkelser av branntomten mente ikke kunne ha vært i boligen. Sikrede har erkjent at noen av opplysningene i skadekravet ikke stemte, men har bl.a. anført at hennes samboer hadde solgt noen av gjenstandene uten hennes kjennskap. Videre forklarte sikrede at hun ble veiledet av selskapet til å visualisere plasseringen av innboet i boligen, og at hun ved en inkurie hadde blandet tapslisten og listen over fremtidige anskaffelser. De uriktige opplysningene gjaldt ca. 5 % av det samlede skadekravet mot selskapet, og saken reiser dermed spørsmål ved om sikredes forhold bare angår en "*liten del av kravet*", og om sikrede i så tilfelle kan tilkjennes delvis erstatning. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Sikredes krav mot selskapet: kr 1.523.263. Selskapets krav om erstatning/tilbakebetaling: kr 470.999.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade etter brann og spørsmålet om selskapet kan avslå ansvar som følge av bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, herunder spørsmålet om lemping som følge av at det svikaktige forholdet kun gjelder en liten del av kravet, jf. bestemmelsens andre punktum.

Den forsikrede boligen ble lagt ut for salg i 2016, med en prisantydning på kr 890.000. Boligen brant den 29.9.16, og huset med innbo/løsøre ble totalskadet.

Sikrede har fremlagt en skadeliste datert 28.11.16 som oppga et samlet tap på kr 1.361.447,94. Listen omfattet blant annet et "Lace" service (kr 58.212), en overlockmaskin/ symaskin (kr 94.875), en rettssømmaskin (kr 30.687), treningsutstyr (kr 28.741), møbelstoff (kr 7.607), langrennsski (kr 16.995), en titanduk (kr 2.450), Hardangerbestikk (kr 6.290), 17 gryter (kr 16.000), 53 kniver (kr 15.900), kokebøker (kr 17.000), samt mer enn 30 sengesett (kr 22.081).

Partene ble enige om en erstatningssum for huset på kr 450.000.

I referat fra samtale mellom sikrede og selskapets utreder den 23.12.16 fremgikk bl.a. følgende:

Hun sa at det gjenstår en del arbeid for å innhente dokumentasjon og priser.

(...)

Hun ble spurt om hun har oppdaget at gjenstander hun har ført opp på listen har vist seg at var andre steder under brannen. Hun oppdaget "blant annet" at M (forsikringstakers samboer) har solgt en del ting fra huset for å finansiere alkohol. Dette fant hun ut etter brannen. Hun var lite hjemme i tiden før brannen, hun fartet litt rundt om kring; (...)

M har solgt unna nesten alt treningsutstyret. Før brannen hadde ikke hun vært inne på treningsrommet på flere måneder, ikke siden hun vasket der før visning på huset før sommerferien. (...) Alt som var igjen av treningsutstyr i huset da det brant, var en manual, boksesekken og det store treningsapparatet (multitapparatet).

(...)

M nevnte ikke noe om alt som var solgt da hun jobbet med å skrive listene. Han har i ettertid sagt at han ikke turte å si noe om det til henne.

(...)

Overlockmaskinen:

En av de dyreste postene i skadeoppgaven; 94.875 kroner. Hun ble spurt hvordan hun kom frem til denne prisen. Hun fikk den opplyst av i en e-post fra A, etter at hun ba om prisen for en maskin som var mest mulig lik den hun hadde.

(...)

Hardanger bestikk "Nina":

Hun hadde dette bestikket til 12 personer etter at hun kjøpte to esker på tilbud på Coop på E. Hun betalte kroner 599 eller 699 pr. eske. (...) Hun ble foreholdt at vi etter utgraving ikke fant så mange enheter av dette bestikket. Hun holdt fast ved at hun kjøpte to esker á 6 deler. Prisen hun hadde ført opp i skadeoppgaven fant hun på nettet. Hun ble minnet om at hun har ført opp 6.290 kroner som gjenanskaffelsespris. Hun må ha skrevet feil. Hun sa at dette stemmer ikke, fordi ordinær pris på eskene var ca. 1800 pr. stk. (bekreftet ved enkelt søk på nettet). Hun sa at hun trolig hadde skrevet opp beløpet som hun summerte etter å ha notert seg hva hun planla å kjøpe tilbake som erstatning for alt hun mistet etter brannen.

Hun har ikke kvittering på bestikket, (...).

Lace-serviset:

M hadde solgt deler av dette også. (...) Hun ble spurt som det kunne stemme at M betalte over 58.000 kroner for serviset da han kjøpte det. Det var i alle fall det han fortalte til henne. (...)

Hun forstod det slik på M at han hadde kjøpt alt dette serviset på F. Men da hun etter brannen kontaktet forretningen og ba om liste på hva M hadde handlet der, fant de ham ikke i sitt kunderegister. (...)

Selskapet mottok den 30.12.16 prisoverslag fra A for gjenanskaffelse av de to symaskinene på hhv. kr 28.750 inkl. mva. og kr 68.500 inkl. mva. Sikrede har senere fremlagt et tilbud fra A datert 24.10.16 for maskinene på hhv. kr 30.687 og kr 94.875, som inkluderte en del tilleggsutstyr. Selskapets utreder kontaktet A, og oppga i referat følgende:

A forklarte at tilbudet de hadde satt opp hadde noen tilleggsvalg som var satt for seg, som var det kunden kunne velge fra mot tillegg. Maskinen som de hadde fått inn hadde ikke disse tilleggene, (...).

I brev fra selskapet til sikrede den 6.2.17 anfører selskapet at dokumentasjonen for innbokravet var mangelfull, at det var oppgitte gjenstander som ikke ble funnet på branntomten, og at sikrede hadde endret sin forklaring på flere punkter i samtalen med utreder. Selskapet varslet at det ville vurdere om det var gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret.

Forsikringstakers samboer (M) har i samtale med utreder den 8.2.17 bekreftet å ha slitt med et alkoholproblem. Samboeren (sikrede) ga følgende forklaring på skadekravet:

Sikrede har i liten grad, for liten grad, vært involvert i skadekravet og innbølsten som er innlevert. (...)

Han ser av listen han har fått av N (forsikringstaker) at her har det blitt noen feil. Han ønsker nå å rette opp det N har sendt inn som er feil, slik at det blir riktig i forhold til forsikringen.

Det er nok en god del som ikke er med, men han ser også at det er blitt en del feil i kravet. På noen av tingene har han fortalt N hva han i dag vil fortelle til forsikringselskapet. Dette gjelder Firkløverserviset, spesielt, som han mener de ikke hadde så mye av som der står. (...)

Han ser videre at det er satt opp 53 kniver i en samling. Det riktige antallet er antakelig 33. (...)

Sikrede liker å lage mat og var godt kjent med innholdet i kjøkkenet. Sikrede får en beskrivelse av antallet kasseroller og panner som ble funnet under utgravning, og han mener det kan stemme. Det var muligens litt mer enn det antallet. Han blir gjort kjent med at det er oppgitt nesten det dobbelte i skadeoppgaven.

(...)

Symaskinene ville N ha A til å vurdere, men det var ikke hjelp i. De var ødelagt. Han har ikke greie på dette med maskinene og kan ikke si noe om dem. Han har med seg en del utskrifter og dokumenter som N har samlet sammen. Dette gjelder blant annet den dyreste av symaskinene, hvor summen på kr 94.875,- for den dyreste av dem fremkommer. Hun har senest vært i kontakt med dem i går, og sikrede tror hun fikk noe på mail fra dem i går. Differansen som har vært mellom den prisen Tryg har fått vite og den N har oppgitt begrunnes med at det ene er uten ekstrauststyr og det andre er med.

(...)

I huset var et treningsrom. (...) Han brukte multimaskinen og løse handler/manualer. Da det brant var det dette som var i rommet, i tillegg til noen treningsmatter og en eller to kommoder. Før de skulle legge ut huset for salg ønsket N at rommet skulle fremstå som et ekstra soverom, og at treningsapparatene skulle ut. (...) Det ble et tema for diskusjon. Han kastet tingene. Hun sa ingenting på dette, hun ville jo ha de bort.

(...)

Når det gjelder Firkløveren-servise har han litt kjennskap. Dette hadde N veldig lyst på og hadde samlet litt. Hun skulle kjøpe hele serien, men det satt han en stopp for. Da han ble klar over prisen satte han foten ned. (...) Slik han har oppfattet det, har hun bestilt i flere personers navn, også hans. (...) Han har vært med å betale på tolv små og tolv store tallerkener og det var det de hadde i huset, så vidt han vet. Om hun har anskaffet noe i tillegg, så vet ikke han det.

(...)

Han har ikke kjøpt eller skaffet noe av dette serviset. Han har ikke kvittet seg med noe av servise. Han har ingen interesse av å gjøre dette, like lite som å skaffe servise. (...) Sikrede får vite at N har sagt til Tryg at han skal ha solgt unna ting for å kjøpe sprit for pengene. Det stemmer ikke, så vidt han vet.

(...)

Ellers mener han innbolisten, slik han ser det er noenlunde slik han kjenner innboet deres. (...) Det stemmer også at det var store mengder sengetøy.

Selskapet avsto sikredes krav ved brev av 31.3.17, og anførte at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede fremsatte 3.7.2017 et samlet skadekrav for innbo mot selskapet på kr 1.523.263.

Sikrede krever dekning for skadene og avviser at det er grunn til å avslå kravet iht. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede var blitt veiledet til å visualisere plasseringen av innboet i boligen ved utfylling av skadekravet. Ifølge sikrede hadde hun ved en inkurie blandet tapslisten og listen over fremtidig anskaffelse for et par av erstatningspostene. Sikrede erkjente at det var gitt uriktige opplysninger for enkelte av erstatningspostene, men sikrede viste til at dette kun gjaldt en liten del av kravet. Det ble også anført at sosiale og velferdsmessige forhold begrunnet et delvis erstatningsansvar for selskapet.

Selskapet avviser ansvar og viser til at sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede har på en rekke punkter oppgitt større verdier enn det som faktisk ble skadet i brannen, og dette ville gitt en større utbetaling enn berettiget. Selskapet bestrider at det er grunnlag for å anvende lempningsregelen.

Selskapet har fremsatt krav om erstatning mot sikrede på kr 470.999.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avslå erstatning pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, herunder om kravet evt. kan lempes og om selskapet kan kreve sitt økonomiske tap erstattet, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda punkt 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under punkt 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408. Spørsmålet om hvilke eiendeler sikrede faktisk hadde og som ble skadet i brannen bør avgjøres ved muntlig forklaring i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).